

Eva Biaudet sv

## **Skriftligt spörsmål om åtgärder för att trygga lagstadgad brottsutredning av våld i nära relationer**

### **Till riksdagens talman**

Biträdande Justitiekansler Mikko Puumalainen har i sin granskning av polisens förundersökningar, i fall av misstänkt våld i nära relationer, upptäckt allvarliga brister och lagstridigheter. Bristerna kan inte hanteras enbart såsom enskilda polisers ansvar utan visar på allvarliga systemiska problem i kunskap och attityder. Granskningen ger tydligt besked om ett behov av brådskande systemiska åtgärder för att korrigera situationen. Granskningen gäller perioden oktober 2024 och april 2025. Totalt undersöktes 65 förundersökningar som polisen beslutat att avsluta.

I 43 av dessa fall fann biträdande Justitiekanslern att besluten varit lagstridiga, bland annat då konkreta tecken på brott hade bortförklarats eller ignorerats. I flera fall hade polisen tillämpat lagstiftningen felaktigt genom att avsluta ärenden på grund av att målsäganden inte krävde påföljd, trots att våld i nära relationer omfattas av allmänt åtal sedan 2011. I vissa ärenden hade förundersökning inte ens inletts trots synliga tecken på brott.

Bristerna medför betydande risker för rättssäkerheten för våldsutsatta personer. Avsaknaden av konsekventa motiveringar har dessutom försvårat rättslig kontroll och möjligheten för brottsoffer att få sin sak prövad. Utredningen visar även på betydande regionala skillnader mellan polisinsattningsområden, vilket innebär att brottsoffers rättigheter varierar beroende på bostadsort.

Enligt biträdande Justitiekanslern kan bristerna inte enbart förklaras med resursbrist eller arbetsbelastning, utan har i flera fall att göra med attityder inom polisen, där brott i nära relationer inte bedömts med tillräcklig allvar.

Det finns enligt biträdande Justitiekanslern behov av strukturella åtgärder, förbättrad styrning och utbildning av personal, särskilt i bemötande av brottsoffer, könsbaserat våld och tillämpning av förundersökningslagen. Utredningen lyfter också fram att det saknas systematiska uppföljningsmekanismer inom polisförvaltningen för att säkerställa att ärenden som gäller våld i nära relationer handläggs korrekt och i enlighet med lag.

Med hänvisning till 27 § i riksdagens arbetsordning ställer jag följande spörsmål till den minister som saken gäller:

## Skriftligt spörsmål SS 343/2025 rd

*Vilka konkreta åtgärder har inrikesministeriet vidtagit eller planerar att vidta för att säkerställa att polisens behandling av våld i nära relationer i fortsättningen sker i enlighet med gällande lagstiftning och med respekt för brottsoffrets rättigheter,*

*vilka specifika utbildningsinsatser kommer att göras för att poliser får tillräcklig utbildning i bemötande och identifiering av könsbaserat våld och förundersökningsskyldigheter-na i samband med dessa,*

*hur övervakar ministeriet att de brister som identifierats i Justitiekanslerns utredning rättas till och inte upprepas, och*

*anser ministern att det finns behov av särskilda riktlinjer eller förstärkta resurser för att öka rättssäkerheten i fall av våld i nära relationer?*

Helsingfors 17.10.2025

Eva Biaudet sv